

opusdei.org

Com es van organitzar les tertúlies de sant Josepmaria a Catalunya?

El novembre de 1972, el fundador de l'Opus Dei es va reunir amb milers de persones a Barcelona i Girona.

Entrevistem Federico Armengol, l'organitzador de les trobades i responsable de comunicació de l'Opus Dei a Catalunya aquells anys.

26/10/2022

El 20 de novembre de 1972 —fa 50 anys—, sant Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei, va arribar a Barcelona per reunir-se amb els seus fills i filles, com acostumava a anomenar els fidels de l'Opus Dei; així com amb cooperadores i cooperadors de l'Obra, amics, estudiants universitaris, pares i mares d'alumnes de col·legis i socis de clubs juvenils. Era l'última etapa de la seva *correría* apostòlica per terres d'Espanya i Portugal, la finalitat de la qual va ser —afirma la biografia d'Andrés Vázquez de Prada — "remoure les multituds, donar doctrina a eixams per contrarestar el confusionisme que imperava a tot arreu".

Va passar deu dies a Barcelona, i el 30 de novembre va tornar a Roma.

Durant aquests deu dies va viure a Castellaura, la casa de recessos ubicada a Premià de Dalt, i des d'allà va anar a trobades amb multitud de persones, que —pel seu to familiar— anomenava tertúlies. A més dels seus fills catalans, a aquestes reunions van assistir-hi moltes altres persones procedents d'Aragó, Balears, València, Estats Units, Anglaterra, Irlanda, Alemanya, França i Àustria.

Les tertúlies van tenir lloc a l'IESE, als col·legis Viaró i Bell-lloc del Pla, l'Escola d'Hostaleria el Vallès i a la mateixa Castellaura. I milers de persones van anar a les celebrades a Brafa, l'escola esportiva situada al districte barceloní de Nou Barris. Les reunions —com ja s'havia fet altres vegades— van ser filmades, i al llarg d'aquests anys han servit per donar a conèixer el fundador de l'Obra i el seu missatge de cercar Déu en la vida ordinària al llarg dels cinc continents.

El director de la delegació de l'Opus Dei a Catalunya, Francesc Planell, va encarregar-ne la gestió a dues persones: Ignasi Forcada, ja difunt, i Federico Armengol, a qui hem demanat que ens relati sobre els records que té d'aquells dies.

- Quan i com es coneix la vinguda de sant Josepmaria a Barcelona el novembre de 1972?

El 10 de setembre de 1972, el director de la delegació de Catalunya, que en aquells temps era en Francesc Planell, ens va cridar a l'Ignasi i a mi. L'Ignasi era el responsable de la formació de matrimonis i famílies, i jo el de la comunicació a l'Obra. Érem els tres al seu despatx i ens va dir: “el Pare vindrà Barcelona. Tindrà una sèrie de tertúlies. Deixeu tot el que esteu fent, i dediqueu-vos a això”. Nosaltres li vam demanar on calia organitzar-les. “Vosaltres veureu”, ens va dir.

- Ni el Liceu ni el Teatre Calderón, a Brafa...

Vam començar a buscar llocs. Vam pensar si al Liceu, o al teatre Calderón. I algú va suggerir que millor que fos un lloc més familiar. Aleshores s'estaven acabant les obres a l'escola esportiva Brafa, s'estava rematant, estava semi inaugurada l'escola, per dir-ho així.

En Florencio Sánchez Bella, que era el consiliari de l'Opus Dei a Espanya, va venir a Barcelona per veure els llocs on havíem pensat fer-les. Els llocs públics —Liceu, Teatre Calderón — ni arribàrem a visitar-los.

Així, doncs, la conclusió va ser: Brafa. L'espai en què vam pensar va ser el poliesportiu de l'escola esportiva, que és molt gran. El que vam fer va ser agafar un grup de nois el dissabte i posar-los en una cantonada de la sala, amb bancs, per saber quanta gent hi cabria. Sabíem

la gent de l'Obra que hi havia a la delegació. Teníem uns números. El nombre de cadires era més fàcil de calcular, però no era el mateix amb la gent dreta, que va ser molta.

I ens vam dir: farem un muntatge. El primer va ser llogar cadires, tres mil, a una casa que ja no existeix, al carrer Marina. Després, les parets de maó del poliesportiu s'havien de tapar d'alguna manera i fer-ne un escenari. Vam pensar a posar uns tapissos, però la meva germana, que ho va veure, em va dir: “no, això és un gimnàs, no posis tapissos, no facis ximpleries”. Llavors, se'ns va acudir, bé, se li va acudir a ella, posar uns grans plafons. Sí, uns panells amb algun detall que no fos olímpic. Va ser quan vam comprar el que finalment s'hi va posar. Alhora, calia fer una estrada; això va anar a càrrec de l'arquitecte Robert Espí. Mentrestant, l'Ignasi Forcada es va dedicar a donar a conèixer les

tertúlies i jo em vaig dedicar a les qüestions purament materials.

- Crec que la logística, l'ordre, va ser un aspecte important en l'organització

Va haver-hi molta gent. Per controlar la capacitat dels espais vàrem fer unes entrades: unes entrades amb un fons daurat i d'altres, les vermelles, que eren per a gent que podia entrar a totes les trobades.

A Catalunya teníem més experiència a l'hora d'organitzar-ho tot. Primer, perquè sant Josepmaria ja havia estat a Pamplona, Bilbao; van ser les primeres tertúlies, que també es van filmar. I, perquè l'Ignasi i jo vam anar a Madrid per veure la tertúlia que el nostre Pare, com anomenaven al fundador de l'Opus Dei, va tenir a Tajamar i ho vam preguntar tot sobre l'organització.

Les tertúlies van anar força bé, primer perquè Brafa tenia una gran capacitat d'ordre. Després perquè hi havia molta gent organitzant i a més, cada dissabte, des de l'octubre fins al novembre, assajàvem. Assajàvem tot: tu, a la porta tal; tu a l'altra porta; tu faràs això, tu faràs això altre.

- Qui va portar el pes de l'organització a Brafa?

En Jaume Dalmau, que va ser el primer director de Brafa, l'Ignasi, que repartia les entrades, etcètera, i jo mateix.

Una altra tema important era com fer la filmació. Quatre o cinc dies abans que el nostre Pare vingués, vam trucar a Antxón Mercero, director de cinema i televisió. Li vam dir “farem això, què et sembla? Com cal muntar-ho, on cal posar la càmera? La càmera?, va dir Antxón. Tres càmeres. Micròfons, quatre o cinc. Vam dir per què tres? Antxón va

contestar: perquè si de sobte el Pare se sona, no podeu filmar-ho, llavors filmeu a una nena bufona”.

- Per què sant Josepmaria va voler fer aquest viatge?

Això no ho sé. El que sí que sé és — almenys per les tertúlies que he vist filmades de València i aquelles a les quals vaig assistir a Barcelona, que van ser totes, i les de Madrid— que el nostre Pare va parlar sobretot de confessió. Va ser com una constant. I, a més, de confiança a l'Església.

- Quina importància han tingut aquestes filmacions?

Van ser la manera de donar a conèixer el nostre Pare, almenys des del meu punt de vista. Per exemple, a tots els mitjans de comunicació d'Aragó i Catalunya. Pocs directors de diaris van deixar de veure-les. El comentari general era: es nota que és aragonès.

Ho va dir també un periodista de La Vanguardia, Arturo Foriscot, un senyor gran, que feia molts anys que era al diari —durant la guerra civil va ser director del diari per uns dies—, i que quan li van posar una pel·lícula del nostre Pare, es va emocionar “pel seu indeleble accent aragonès”. Foriscot també ho era.

BRAFA: LA TERTÚLIA MÉS DIFOSA

Aquestes pel·lícules s'han vist a tot el món, i sobretot les de Brafa. És la que es posava a tot arreu. Encara que també estan molt bé d'altres, per exemple, la de Madrid, en què un senyor diu: “Pare, jo a vostè l'he odiat, i ara l'anomeno Pare”. És espectacular.

I després, aquestes tertúlies van servir de base per als documentals —“Los caminos divinos de la tierra”, per exemple—, que ara ja no se'n parla, però van tenir molta

importància per donar a conèixer l'Obra.

L'IESE, BELL-LLOC, CASTELLDAURA

- Però va anar a altres llocs, a més de Brafa. La tertúlia de l'IESE, per exemple.

De la tertúlia de l'IESE recordo que Mons. Xavier va dir que es posés una tauleta baixa per al Pare. No trobaven una tauleta baixa. Havíem dit als de Brafa, el Jaume Dalmau, el José Antonio Iglesias i altres, que anessin a aquesta tertúlia, per escoltar el nostre Pare en comptes d'estar pendents de l'ambient (que és el que els passava a Brafa) i l'organització. I la tauleta la van trobar ells. El nostre Pare anava amb un evangeli que el va deixar a la taula. D'aquesta no en tinc més anècdotes.

- Què és el que més et va impressionar aquests dies de sant Josepmaria a Castelldaura?

El recolliment del nostre Pare. Em va impressionar, el seu recolliment quan anava a celebrar la missa. És una imatge que no se m'ha esborrat mai.

- I per què teníem tant d'interès a filmar aquestes reunions?

Perquè no se'l coneixia i el nostre Pare era el nostre Pare.

Jo el vaig conèixer a Saragossa l'any 60. L'any que va anar a Saragossa, per ser nomenat doctor honoris causa. Però la majoria de la gent de l'Obra no el coneixia. Ens preguntaven sobre ell als qui el coneixíem. Jo penso –i cada dia més–, com vaig dir que sí a la meva vocació. I estic convençut que li ho devíem tot.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/entrevista-
federico-armengol/](https://dev.opusdei.org/ca/article/entrevista-federico-armengol/) (06/08/2025)